

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПРОБЛЕМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Гориславець П.А.

Національний університет «Львівська політехніка»

Страховий ринок України перебуває у складних умовах, періодичні кризи у фінансово-кредитній системі України накладають свій відбиток на розвиток фінансово-кредитних інститутів, у тому числі і страхових організацій. Зважаючи на актуальність проблем управління фінансами страхових організацій в сучасних умовах, в Україні їх досліджували вчені-економісти та практики Базилевич В., Барановський О., Вовчак О., Внукова Н., Залетов А., Мних М., Нечипорук Л., Осадець С., Плиса В., Ткаченко Н., Філонюк А., Фурман В. та інші. Страховий бізнес є специфічним видом діяльності, який в умовах нерозвиненого ринку супроводжується значною кількістю дестабілізуючих факторів. Це вимагає впровадження своєчасних управлінських рішень в системі управління фінансами страховиків.

На думку фахівців, страховий ринок України має великий потенціал розвитку, хоча зараз становить менше 1% ВВП. Для підвищення ефективності страхового ринку України та використання інвестиційного потенціалу необхідна його реструктуризація [1]. Ці реформи повинні бути системними, прозорими, своєчасними.

На нашу думку, проблеми управління фінансами страхових організацій у короткостроковому періоді можна систематизувати наступним чином:

1. Страхова діяльність, динаміка та якість страхового портфелю, тарифна політика. Компаніям необхідно суттєво обмежити питому вагу високозбиткових видів страхування, підтримувати обсяг премій, пропонувати клієнтам відтермінування платежів. Упродовж досить тривалого часу послуги з автострахування становлять значну частку вітчизняного ринку страхових послуг (39,7% у структурі валових премій за видами страхування на 30.09.2014р.). Ці послуги є соціально значимими та значною мірою визначають результати діяльності переважної більшості страхових компаній, які проводять види страхування інші, ніж страхування життя. Основними проблемами сучасного ринку автотранспортного страхування України є зменшення попиту на послуги автострахування з боку потенційних страхувальників; зростання страхових виплат та підвищення збитковості; низький рівень послуг, що надаються окремими страховиками та наявність випадків шахраювання [2, с. 49-50].

Різке зниження курсу гривні відобразиться на КАСКО, при збільшенні рівня чистих виплат (з 45,5% станом на 30.09.2013р. до 52,5% на 30.09.2014р), зменшенні клієнтської бази, компанії повинні проводити достраховування, враховувати у нових договорах можливість пропорційної виплати у зв'язку із зростанням ринкової вартості авто, а також пропонувати бюджетні варіанти КАСКО.

У багатьох компаній, які надають послуги ОСЦПВВТЗ є загроза піти з ринку через вимогу щодо перерахування у Фонд захисту потерпілих МТСБУ суми у розмірі 500 тис. євро за курсом НБУ, що унеможливить роботу для значної частини страховиків за умов значного зростання курсу євро та при незмінних тарифах. Крім того, існують проблеми з підробленням бланків полісів, великою комісійною винагородою агентам, різким зростанням витрат на ремонт автомобілів. Різке зниження курсу гривні відобразиться також на ДМС – ріст цін на медикаменти та медичні послуги зумовить збільшення тарифів.

2. Оптимізація бізнес-процесів для зменшення витрат на ведення справи. Ці заходи страховики активно впроваджують із 2010 року, тепер вони можуть набути більш кардинальних форм. Але в умовах катастрофічного зниження платоспроможного попиту на страхові послуги економія накладних витрат є важливим резервом.

3. Формування оптимальної політики перестраховування. Тенденція, зменшення вихідного перестраховування, яка спостерігається упродовж 2013-2014 рр., може негативно позначитись на платоспроможності компаній. Крім того, розміщення ризиків у нерезидентів передбачатиме необхідність купівлі іноземної валюти, що в умовах коливання валютних курсів є значною проблемою.

4. Реальна вартість та структура активів, зростання інвестиційних ризиків. Проблема оцінювання реальної вартості активів страховиків існує досить тривалий час і повинна вирішуватись шляхом впровадження нових стандартів управління платоспроможністю. З точки зору виконання зобов'язань перед страхувальниками, актуалізується завдання повернення депозитів із проблемних банків.

5. Врахування в управлінні фінансами страховиків змін до системи оподаткування. З 2015 року Податковим кодексом передбачена фактично змішана система оподаткування, хоча передбачався перехід на загальну систему. Компаніям доведеться сплачувати 3% від доходу від страхової діяльності та податок на прибуток на загальних підставах, причому спосіб віднесення витрат на валові ще не унормовано [3].

Отже, управління фінансами страховиків у короткостроковій перспективі – це динамічний процес, який поряд із системними змінами у фінансово-кредитній системі та страховому бізнесі повинен

забезпечувати своєчасне реагування на дестабілізуючі чинники макрорівня.

1. Філонюк О. Для підвищення ефективності страхового ринку України необхідна його реструктуризація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forinsurer.com/public/15/01/27/4707>. 2 Сіліна Г.С. Ринок автостраховання України: стан, проблеми розвитку та шляхи їх розв'язання в сучасних умовах / Г.С.Сіліна // Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка», 2010. - Вип. 4(3). – с. 49-53. 3. Ю.Гришан. Нова система оподаткування за рік здатна практично знищити страховий бізнес України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forinsurer.com/public/15/02/11/4709>.

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ САНАЦІЄЮ У ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКИХ СТРУКТУРАХ

Бондарчук М.К.

Національний університет «Львівська політехніка»

Процеси подальшого удосконалення діяльності виробничо-господарської структури (ВГС) здійснюються за рахунок змін у виробничих, збутових та експортних планах об'єднання підприємств, використання ресурсів та змін в технічній і технологічній базі виробництва. ВГС повинні так сформувати свій виробничий напрям і асортимент продукції, щоб їх структура повністю відповідала стратегічним планам розвитку. Для недопущення виникнення кризових ситуацій у виробничо-господарській структурі створюється та вдосконалюється узгоджена стратегічна концепція формування асортименту продукції і нових послуг та раціоналізації.

Оцінюючи підходи вітчизняних і закордонних науковців [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7 тощо], а також практичний інструментарій, необхідно наголосити, що при прийнятті управлінського рішення щодо інноваційних трансформацій санаційного характеру у ВГС потрібно чітко дотримуватися стратегічного плану його розвитку.

Наголошено, що управління санацією ВГС стосовно розширення виробництва і підвищення її ефективності безпосередньо впливає з економічних стратегій розвитку країни, проблем росту і структурних проблем, які необхідно вирішувати в об'єднанні. На засадах вищевикладеного, запропоновано у системі управління санаційним